

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Domnului Fadei Nagacevski,

Ministru al Justiției

Stimate Domnule Ministru,

Constituția proclamă, în articolul 1, suveranitatea, independența, caracterul unitar și indivizibil al Republicii Moldova. Statul Republica Moldova este unitar și indivizibil în sensul că nu poate fi împărțit total sau parțial în mai multe unități statale (state) și transformat într-un stat federal (federație).

Cu părere de rău, chiar din momentul proclamării independenței, Republica Moldova se confruntă cu amenințări grave și directe la adresa suveranității, unității, indivizibilității și integrității sale teritoriale.

Însăși Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 14 din 2 mai 2017 a constatat că *”prezența militară în partea transnistreană a Republicii Moldova, constituie o încălcare a prevederilor constituționale referitoare la independența, suveranitatea, integritatea teritorială și neutralitatea permanentă a Republicii Moldova, precum și a dreptului internațional.”*

În acest context, am constatat pe parcursul ultimilor 30 de ani tentative repetate ale unor actori externi de a subordona Republica Moldova intereselor străine, utilizând ca pretext fals așa-zisa *”soluționare a conflictului transnistrean”*, prin impunerea unor formule de federalizare, contrare Constituției Republicii Moldova, care ar duce la renunțarea la caracterul suveran, unitar și indivizibil al statului.

Ținând cont de aceste circumstanțe, este absolut inadmisibil ca unele partide politice din Republica Moldova să fie utilizate ca instrumente pentru atacuri subversive asupra caracterului suveran, unitar și indivizibil al statului.

Partidele politice constituie un mecanism firesc de coalizare a cetățenilor activi ai Republicii Moldova în scopul implicării directe în procesele politice și, totodată, un instrument important de manifestare a pluralismului politic într-o societate democratică. Este, însă, absolut imperios ca activitatea tuturor partidelor politice din Republica Moldova să se desfășoare în strictă conformitate cu Constituția Republicii Moldova și prevederile Legii nr.294 din 21 decembrie 2007 privind partidele politice.

În această ordine de idei, stimate Domnule Ministru, Vă atrag atenția asupra prevederilor din Programul Partidului Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM), adoptat la Congresul al XVI-lea al PSRM din 30 decembrie 2020, care se referă *”Reîntregirea țării. Reglementarea transnistreană”*¹.

În acest document oficial al partidului, ***”PSRM pledează pentru revenirea la implementarea Memorandumului din 1997 „Despre principiile normalizării relațiilor dintre Republica Moldova și Transnistria” („Memorandumul Primakov”)”***².

Vă atrag atenția, stimate Domnule Ministru, că *”Memorandumul Primakov”* nu are nimic comun cu scopul anunțat în Programul PSRM de *”reîntregire a țării”*, ci se referă la o așa-zisă *”normalizare a relațiilor”* între Republica Moldova și un subiect inexistent din punct de vedere al Constituției Republicii Moldova – *”Transnistria”*.

Pct. 2 al *”Memorandumului”* prevede că: *”părțile vor continua edificarea relațiilor statale și de drept între ele. Documentul, care va determina aceste relații, statutul Transnistriei, se va baza pe*

principiile deciziilor reciproc acceptate, inclusiv delimitarea și delegarea competențelor și a garanțiilor reciproc asigurate”.

Pct. 5 al ”Memorandumului” prevede că: *”Republica Moldova și Transnistria devin garanți reciproci ai realizării depline și necondiționate ale înțelegerilor privind relațiile între ele”.*

Pct. 6 al ”Memorandumului” prevede că: *”Părțile salută declarația Federației Ruse și Ucrainei privind disponibilitatea lor de a deveni state-garante privind respectarea prevederilor statutului Transnistriei, definit prin documentele respective și a înțelegerilor, fixate în prezentul Memorandum”.*

Pct. 10 al ”Memorandumului” prevede că: *”În cazul încălcării înțelegerilor atinse, părțile sunt în drept de a se adresa către garanți pentru desfășurarea consultărilor în scopul adoptării măsurilor pentru normalizarea situației”.*

Pct. 11 al ”Memorandumului” prevede că: *”Părțile își edifică relațiile sale în cadrul statului comun în limitele frontierelor RSS Moldovenești pentru ianuarie 1990”.*

Prin urmare, **angajamentul partidului politic PSRM de a implementa prevederile ”Memorandumului Primakov” implică:**

- *negarea suveranității Republicii Moldova în limitele frontierelor recunoscute de Constituția Republicii Moldova și comunitatea internațională;*
- ***lichidarea Republicii Moldova în calitate de stat suveran*** în limitele frontierelor recunoscute de Constituția Republicii Moldova și comunitatea internațională;
- *constituirea, în limitele frontierelor actualei Republicii Moldova, recunoscute de comunitatea internațională, a unei confederații contractuale între doi subiecți egali în drepturi – ”Republica Moldova” și ”Transnistria”;*
- *delegarea calității de arbitri în relațiile între acești subiecți, precum și a dreptului de a interveni ”pentru normalizarea situației” către Federația Rusă și Ucraina.*

Ținând cont de faptul că Programul PSRM, în partea ce ține de *”Reîntregirea țării. Reglementarea transnistreană”*, încalcă prevederile art. 3 din Legea nr. 294 din 21 decembrie 2017 și contravine art. 41 din Constituția Republicii Moldova, solicit respectuos:

1. *Intervenția Ministerului Justiției pentru readucerea Programului PSRM în câmpul constituțional al Republicii Moldova, prin eliminarea din conținutul Programului PSRM a prevederilor anti-constituționale sus-menționate;*
2. *Informarea în scris despre măsurile întreprinse.*

Cu respect,

Oazu Nantoi,
Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova

1. Programul Partidului Socialiștilor din Republica Moldova

<https://socialistii.md/program-psrm/>

2. Меморандум об основах нормализации отношений между Республикой Молдова и Приднестровьем

<http://docs.cntd.ru/document/901788259>